

Верховно Сөвөдэй Президиумэй
-эй Верховно Сөвөдэй Президиу

гүхэр Сталинда инаг дуратай ба үнэн
эхэ байнанаа дахин харуулха байна.

(«Правдын» түрүү бэшэгнээ).

РСФСР-эй ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай

Д У Р И М

(Ургэлжлэл)

Хунгалтанууд тухай энэ Дүримэй бүтээгдэхүүн сахижа, депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

а) хэрэг хүтэлбэрне ажалшадай депутадуудай городской, городуудтахи районно тус тус Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

б) хэрэг хүтэлбэрне ажалшадай депутадуудай городской, городуудтахи районно тус тус Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

VII БҮЛЭГ

Ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд

Статья 57. Ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 58. Ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 59. Сельскэ Совет, поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 60. Хунгуулин Сельскэ, поселково комиссинууд хадаа түрүүлгэе, тус тус Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 61. Хунгуулин Сельскэ, поселково комиссинууд тухай энэ Дүримэй бүтээгдэхүүн сахижа, депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 62. Ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 63. Ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

VIII БҮЛЭГ

Хунгуулин участогууд ба хунгуулин Участково комиссинууд

Статья 65. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 66. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 67. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 68. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 69. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 70. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 71. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Хойто зүгэй национальна округуудта, мүн тэршэлэн хадан ба нүүдэл байдалтай районуудта 100-аа доош аад, зүгээр 50-аа үсөөн бэшэ хүн зонтой хунгуулин участогуудыг тогтоохоо болоно.

Статья 70. Сэрэгэй частнууд ба сэрэгэй соединенинүүд 50-аа үсөөн бэшэ аад, 3.000-аа дээшэ бэшэ хунгагшдай хунгуулин тусгаар участогууд болоно.

Статья 71. 50-аа доош бэшэ хунгагшдай больницануудай, санаториудай, инвалидуудай гэрнүүдэй дэргэдэ хунгуулин тусгаар участогууд тогтоогодоно.

Хадан корпусуудтай больницануудта, тэднэй нэжээд бүхэндэнь 50-аа доош бэшэ хунгагшдай байгаа хадан, тус тус корпусуудай дэргэдэ хунгуулин участогууд тогтоогодоно болоно.

Статья 72. Хунгалтын үдэр тамаралгада ябажа байхан 25-аа үсөөн бэшэ хунгагшдай суднонууд болбол тус суднын бэшэгдэһэн нутагтай хунгуулин округто багтажа, хунгуулин тусгаар участок болохо болоно.

Статья 73. Хунгалтын үдэр замда ябаһан холын аян замай пассажирскэ поездуудта, «Голосовалха» эрхэ баталһан үнэмшэлгэе хунгагшдаа, бюллетеньүүдыг тушаан абахын тула хунгуулин участогууд тогтоогодоно.

Статья 74. Хунгуулин участок бүхэндэ ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 75. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 76. Хунгуулин участогууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 77. РСФСР-эй Конституциин 146-дахы статьягай ёһоор, депутадуудта кандидатууд хунгуулин округуудаар дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 78. Ажалшадай депутадуудай хизаарай ба областной Соведаудтэ, автономно областнуудай ба национальна округуудай ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ, ажалшадай депутадуудай районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ депутадуудай кандидатууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 79. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 80. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 81. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 82. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 83. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 84. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

турна, техническэ ба научна обществонуудта болон бусад общественнэ организацинууд ба ажалшадай обществонуудта, тэршэлэн предприятинуудта ба эмхи зургаануудтахи хүдэлмэришэд болон албаагшдай, сэрэгэй частнуудтахи сэрэгэй алба хэгшэдэй суглаануудта, колхозууд ба тосхонуудтахи таряашдай, совхозуудта—совхозуудай хүдэлмэришэд ба албаагшдай суглаануудта болон томилогдоһон түлөөлэгшэдөө бүрлэхэ юм.

Статья 75. Хунгуулин Участково комиссинууд хадаа түрүүлгэе, тус тус Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 76. Хунгуулин Участково комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 77. РСФСР-эй Конституциин 146-дахы статьягай ёһоор, депутадуудта кандидатууд хунгуулин округуудаар дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 78. Ажалшадай депутадуудай хизаарай ба областной Соведаудтэ, автономно областнуудай ба национальна округуудай ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ, ажалшадай депутадуудай районно, городской, сельскэ ба поселково Соведаудтэ депутадуудай кандидатууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 79. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 80. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 81. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 82. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 83. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 84. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 85. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 86. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 87. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 88. Депутадуудта кандидатуудыг дэбжүүлгэе баруулна;

болохо байна, тийгээд тэрэнэй гаргаһан шиндэхбэринь эсэслэн дүүргэдэг байна.

Статья 86. Ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной ба районно Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 87. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 88. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 89. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 90. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 91. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 92. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 93. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 94. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 95. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 96. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 97. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 98. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 99. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 100. Ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

хан бүхы кандядадууд хунгуулин бюллетеньүүд соо заабол оруулагдаха эсрэгтэй.

Статья 88. Ажалшадай депутадуудай, хизаарай, областной, окружной, районно, городской, городуудтахи районно Соведаудтэ хунгаха хунгуулин Окружной комиссинууд, мүн тэршэлэн хунгуулин Сельскэ ба Поселково комиссинууд болбол хунгалтануудай болохоһоо урид 10 хоногһоо оройтонгуй хунгуулин бюллетеньүүдыг хунгуулин бүхы Участково комиссинуудта эльгэхэе уялгатай.

Статья 89. Хунгуулин бюллетеньүүд РСФСР-эй Верховно Соведаудтэ хунгаха хунгалтанууд ба хунгуулин комиссинууд тухай үнэмшэлгэе баруулна;

Статья 90. Хунгуулин зохио Окружной комиссина регистрацида абтаһан кандидатыг дэбжүүлгэе баруулна;

Статья 91. Ажалшадай депутадуудай хизаарай ба областной Соведаудтэ, автономно областнуудай ба национальна округуудай ажалшадай депутадуудай Соведаудтэ, ажалшадай депутадуудай районно, городской, городуудтахи районно, поселково комиссинуудтаар хунгаха хунгалтанууд бүхы РСФСР дотор нэгэ үдэр соо хэгдэхэ юм.

Статья 92. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 93. Хунгалтын урла тээхэ хунгалтын 15 хоногтой турша соо хунгалтын Участково комисси болбол хунгалтын болохо үдэр ба хунгалта хэхэ газар тухай тунхаглажа гү, али ондооһе аргаар хунгалта үдэр бүхэндэ үргэһөөр мэдээсэжэ байха.

Статья 94. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 95. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 96. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 97. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 98. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 99. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 100. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 101. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 102. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 103. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 104. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

Статья 105. Хунгалта хэхэ үдэр хунгалтын болзорһоо урид хоёр

РСФСР-эй ажалшад депутатудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселково Сөвөдүүдтэ

хунгаха хунгалтанууд тухай

ДУРИМ

(Түгээхэл)

Верховно Сөвөдэй Президиумээр тогтоогдох формын ёноор, хунгуулиин округ бүхэн тушаа гологованин протоколые хоёр экземплярээр зохёохо, тэрээн дээрэн хунгуулиин Участково комиссини гшүүд, тэдэнэй тоодо заабол түрүүлэгш ба секретарини гараа габиха ёһотой.

Статья 111. Хунгуулиин Участково комиссини гологованин протокол соо заагдаха ёһотой зүйлчүүд тэбэл:

а) голосуудые үгэлгын эхилхэн ба дүрхэн саг;

б) хунгагшадый списоктэ оруулагдаһан тус хунгуулиин округой гү, али хунгуулиин участкай хунгагшадый нинтэ тоо;

в) хунгуулиин бюллетеньүүдые абанан хунгагшадый тоо;

г) голосованида хабаадалсаһан хунгагшадый тоо;

д) үнэнтэ бэш гэжэ тоологдохон бюллетеньүүдэй тоо;

е) кандидатуудай фамилинуудай зургадһан бюллетеньүүдэй тоо;

ж) депутатта кандидат бүридэ үгтэһэн голосуудай тоо;

з) хунгуулиин Участково комиссида үгтэһэн мэдүүлэгнүүд болон гомодолнуудай хурянгы удха ба мүн хунгуулиин Участково комиссини гаргаһан шийдхэбэрнүүд.

Статья 112. Голосуудые тоололгын ба протоколдо гараа табилаһан дүрхэнэй һүүлээр, хунгуулиин Участково комиссини түрүүлэгшэн округ бүхэндэ болоһон гологованин результатуудые комиссинигаа васадани дээрэ соносхохо.

Статья 113. Голосованин протоколдо гар табигдһангаа һүүлээр, хунгуулиин Участково комиссини түрүүлэгшэн округ бүхэндэ болоһон гологованин результатуудые комиссинигаа васадани дээрэ соносхохо.

Статья 114. Голосуудые хунгуулиин бюллетеньүүдэй (үнэнтэ ба мүн үнэнтэ бэш гэжэ тоологдохонин тус тустаа) хунгуулиин Участково комиссини тамгаар тамгалагдаа, голосованин протоколые хоёр экземпляр, хэрэг хүтэлбэри болон тамгатайгаа хамта хунгуулиин Участково комиссини түрүүлэгшээр: городуудта—ажалшадый депутатуудай городской Сөвөдүүдэй гүйсэдхэхэ комитетүүдтэ, районууд боложо хубаагдһан городуудта—ажалшадый депутатуудай районно Сөвөдүүдэй гүйсэдхэхэ комитетүүдтэ хадагалмажада тушаагдаха ёһотой.

Статья 115. РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй заабари үгээр хунгуулиин бюллетеньүүдые хадагалха уялга ажалшадый депутатуудай Сөвөдүүдэй гүйсэдхэхэ комитетүүдтэ даалгагдана.

Статья 116. Голосуудые хунгуулиин Окружной комиссини тооложо байһан гэргэ, голосуудые тоололгодо байлсхын тулада обществэннэ организацинуудай ба ажалшадый обществонуудай тусхай этигэмжтэй түлөөлэгшэд, мүн тэрэшлэн хэлбэлэй түлөөлэгшэд байлсха эрхэтэй.

Статья 117. Ажалшадый депутатуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, городуудтахи районно, сельскэ ба поселково Сөвөдүүдтэ хунгаха хунгуулиин Окружной комиссини болбол хунгуулиин Участково комиссини үгтэһэн протоколнуудай хамта, хунгуулиин Окружной комиссини хэрэг хүтэлбэригөөр ажалшадый депутатуудай тус тус хизаарай, областной, окружной, районно, сельскэ гү, али поселково Сөвөдэй гүйсэдхэхэ комитетдэй хадагалмажада тушааха.

Статья 124. Ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй хунгаха хунгуулиин комиссини үгтэһэн протоколнууд хэрбээ тэдэн дээрэ комиссини бүхы составай хадаһаа олонхини хабаадаа наань, үнэнтэ гэжэ тоололгодохо.

Статья 125. Хэрбээ дилэнхини олон голосуудые кандидатуудай нэгэншынше абаагүй байшоо наань, хунгуулиин Окружной комисси хадаа энээн тухай протокол соогоо тусгаар тэмдэглэдэ, хунгуулиин зохихо Хизаарай, Областной, Окружной, Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссини мэлээсэхэтээ хамта, эгээл олон голосуудые абанан хоёр кандидат тушаа дахин баллотировко соносхохо, мүн хунгалтануудай нэгэдхн турын үнгэрһэнһөө хойшо хоёр неделһнэ оройтоггүй дахин баллотировко хэхэ удрые соносхохо.

Статья 126. Окружной хунгаха эрхэтэй хунгагшадый хахад хубиһаа үсөөниини голоосо үгтэһэн байгаа наань, хунгуулиин Окружной комисси болбол энээн тухай протокол соогоо тусхай тэмдэглэдэ, хунгуулиин тус тус Хизаарай, Областной, Окружной, Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссида саг дары мэдээсэхэ, энэ ушарта тус комисси хадаа нэгэдхн хунгалтануудһаа хойшо хоёр неделһн болзорһоо хожомдуулангүй хунгалтануудые шэнээр зарлаха эрхэтэй.

Статья 127. Депутатуудта кандидатуудые дахин баллотировалха ябадал, мүн тэрэшлэн үнэнтэ бэш гэжэ тоологдохон хунгалтануудай орондо шэнэ хунгалтануудые хэхэ ябадал нэгэдхн хунгалтада зохёогдохон хунгагшадый списогээр, хунгалтанууд тухай энэ Дүрмтэй бүрин зохилдуулан үнгэрлэгхэ ёһотой.

Статья 128. Ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһан ушарта, ажалшадый депутатуудай дээдхн Сөвөдэй гүйсэдхэхэ комитет болбол ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһанһаа хойшо хоёр нараһаа оройтуулангүй, хунгуулиин зохихо округто шэнэ депутадые хунгалта зарлаха.

Статья 129. РСФСР-эй ажалшадый депутатуудай Сөвөдүүдтэ хунгаха ба хунгагдаха эрхээ РСФСР-эй гражданин сүлөөтэйгөөр бөөлүүлхэ ябадалһан ямар нэгэн хүн баалалта, мэхэ гохо, заналта гү, али эдилгэ үгхэ гэхэ мэтын аргаар наад хээд байбал—хоёр жэл хүрээр болзортойгөөр сүлөөгөө хаһагдажа, хэнээгдэхэ.

Статья 130. Хунгуулиин документуудые буруу болгон зохёожо хэһэн ба мэлһээр байжа тоолуудые зорюута буруугаар тоолоһон, Сөвөдэй тусгаалта нуюу гү, али хунгуулиин комиссини гшүүн болбол гурбан жэл хүрээр болзортойгөөр сүлөөгөө хаһагдажа, хэнээгдэхэ.

Статья 131. Хунгуулиин Окружной комиссини түрүүлэгшэн голосованин протоколые нэгэ экземпляр, хунгуулиин Хизаарай, Областной, Окружной (национальна округой), Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссини саг дары нарочнаар эльгээхэ уялгатай.

Статья 132. Хунгуулиин Окружной комиссини түрүүлэгшэн голосованин протоколые нэгэ экземпляр, хунгуулиин Хизаарай, Областной, Окружной (национальна округой), Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссини саг дары нарочнаар эльгээхэ уялгатай.

Статья 133. РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй заабари үгээр хунгуулиин бюллетеньүүдые хадагалха уялга ажалшадый депутатуудай Сөвөдүүдэй гүйсэдхэхэ комитетүүдтэ даалгагдана.

Статья 134. Голосуудые хунгуулиин Окружной комиссини тооложо байһан гэргэ, голосуудые тоололгодо байлсхын тулада обществэннэ организацинуудай ба ажалшадый обществонуудай тусхай этигэмжтэй түлөөлэгшэд, мүн тэрэшлэн хэлбэлэй түлөөлэгшэд байлсха эрхэтэй.

Статья 135. Ажалшадый депутатуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, городуудтахи районно, сельскэ ба поселково Сөвөдүүдтэ хунгаха хунгуулиин Окружной комиссини болбол хунгуулиин Участково комиссини үгтэһэн протоколнуудай хамта, хунгуулиин Окружной комиссини хэрэг хүтэлбэригөөр ажалшадый депутатуудай тус тус хизаарай, областной, окружной, районно, сельскэ гү, али поселково Сөвөдэй гүйсэдхэхэ комитетдэй хадагалмажада тушааха.

Статья 136. Ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһан ушарта, ажалшадый депутатуудай дээдхн Сөвөдэй гүйсэдхэхэ комитет болбол ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһанһаа хойшо хоёр нараһаа оройтуулангүй, хунгуулиин зохихо округто шэнэ депутадые хунгалта зарлаха.

Статья 137. Депутатуудта кандидатуудые дахин баллотировалха ябадал, мүн тэрэшлэн үнэнтэ бэш гэжэ тоологдохон хунгалтануудай орондо шэнэ хунгалтануудые хэхэ ябадал нэгэдхн хунгалтада зохёогдохон хунгагшадый списогээр, хунгалтанууд тухай энэ Дүрмтэй бүрин зохилдуулан үнгэрлэгхэ ёһотой.

Статья 138. Ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһан ушарта, ажалшадый депутатуудай дээдхн Сөвөдэй гүйсэдхэхэ комитет болбол ажалшадый депутатуудай Сөвөдэй составһаа депутатай гараһанһаа хойшо хоёр нараһаа оройтуулангүй, хунгуулиин зохихо округто шэнэ депутадые хунгалта зарлаха.

Статья 139. РСФСР-эй ажалшадый депутатуудай Сөвөдүүдтэ хунгаха ба хунгагдаха эрхээ РСФСР-эй гражданин сүлөөтэйгөөр бөөлүүлхэ ябадалһан ямар нэгэн хүн баалалта, мэхэ гохо, заналта гү, али эдилгэ үгхэ гэхэ мэтын аргаар наад хээд байбал—хоёр жэл хүрээр болзортойгөөр сүлөөгөө хаһагдажа, хэнээгдэхэ.

Статья 140. Хунгуулиин Окружной комиссини түрүүлэгшэн голосованин протоколые нэгэ экземпляр, хунгуулиин Хизаарай, Областной, Окружной (национальна округой), Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссини саг дары нарочнаар эльгээхэ уялгатай.

Статья 141. Голосуудые хунгуулиин Окружной комиссини түрүүлэгшэн голосованин протоколые нэгэ экземпляр, хунгуулиин Хизаарай, Областной, Окружной (национальна округой), Районно, Городской, городуудтахи Районно, Сельскэ гү, али Поселково комиссини саг дары нарочнаар эльгээхэ уялгатай.

Хитадай арадай республикын нэгэ жэлэй оёе хитад арал һайндэрлэбэ

ПЕКИН, октябрийн 2. (ТАСС). Хитадай арадай республикын нэгэ жэлэй оёе һайндэрлэбэ 30-най үдэш Пекиндэ эхилэ. Республикын столица тугуудаар, вожднуудай портретүүдээр, сэгсгүүдээр, гоё һайхан плакатуудаар шэмгэлгэдэнхэй. Гороной улшанууд һуни орой болотор хүтүүдээр дүүрэн байба.

Сентябрийн 30-да Сунь Ят-сенэй парк дотор ехэ митинг болоо. Гүрэнэй Захиргаанай Сөвөдэй Премьер ба Гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Эн-лай Хитадай арадай республикын тогтоһон нэгэ жэлэй турша дотор арадай Центральна правительствын туйлаһан амжалтанууд тухай ехэ элнхэл хэбэ. Элидхэлһын Хитадай бүхы радиостанцинуудаар дамжуулагдаа.

Мүнөө үглөөнэй 10 часа сэрэгэй парад боложо, 2 час үргэлжлэбэ. Парадэй эхилһын урда тээ артиллерийскэ салют хэгдэбэ. Арадай-сүлөөлөгч армийн Главна командалагша Чжу Дэ парадта жарганаһан частнуудые амаршалба. Хитадай арадай республикын нэгэ жэлэй ой тухай Арадай-сүлөөлөгч армийн Главнакомандагшын гаргаһан приказ уншагдаа.

«Агууе» сүлөөлөгчын түлөө арал Танда баяр хүргэнэ. Тайван дээрэ ба Тибеттэ зобожо байгаа

ахадүүнээр сүлөөлөгчын гэжэ принцип соонь хэлэгдэнэ. Сэрэгэй парадта дегтигууд, үһэн, сэрэгэй флотой м-оягууд, ябган сэрэгүүд, артиллеристүүд хабаада, Гоминдановска бута сохигдоһон армийһаа булан абтаһан американскэ үйлдэбэрини танк-нуудһаа бүридһэн танкова дивизия, кавалерийскэ дивизионуд ба моторизованно пехотын дивизия талмай дээгүүр үнгэрнэ Бомбодолгын ба истребительскэ авиацин хэбэн соединенинүүд агаарай парадта хабаадаа.

Парадэй һүүлээр Хитадай столицын ажалшадый түгсэ хүсэтэ демонстрация боложо, тэрээндэ хахад миллион хүн хабаада. Пионерүүдэй ба хурагшадый колоннонууд демонстрация нэггээ. Хитадай үхибүүд хадаа арадай Центральна правительствода, Хитадай коммунистическэ партида, Арадай-сүлөөлөгчын армийа ба хитад арадай вождь Мао Цзе-дунда баяр баясхалгаа мэдүүлһэн лозунгуудые жариха ябаба. Тэлэнэй гарта сэгсгүүд ба эб найрамдалай голубхаагай зураттай плакатууд харагдана. Тэлэ зон наань вождь Мао Цзе-дунд баяртайгаар амаршалла.

Хүдэлмэришэдэй, албахаагшадый, таряашадый, студентүүдэй толгойнууд дээгүүр Мао Цзе-дунай, Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Чжоу Эн-лайн

портретүүд харагдана. Сунь Ят-сенэй портретүүд олон. Демонстрантууд «Хитад арадай эрхмийн» гэһэн бэшгэтэй Телелессимус И. В. Сталиной портретүүдые баринхай ябаа. Демонстрантуудай колоннонууд дээгүүр Ким Ир-Сенэй, Хо Ши-минэй, арадай демократини оройдай хүтэлбэрилэгшэдэй ба ахад компартинуудай хүтэлбэрилэгшэ портретүүд харагдана. Арадай Центральна правительствын, Арадай коммунистическэ партия вождь Мао Цзе-дунай хүндэ баярай хашаралдаанууд болоа.

Демонстрация хадаа шэнэ лэ сэгсгүүр, эб найрамдалай түгсэмсэлэй лозунгууд доро угар дэбжэлтэйгээр үнгэрлэн сагдлай творчествые харуулгаар үсгэн байна.

Үдэшлэн Пекиндэ арадай зугаалган болоо.

ПЕКИН, октябрийн 2. (ТАСС). Мүнөөдөр бүхы центральна хунгууд Хитадай арадай республик байгуулагдаһан нэгэдхн жэлэй тушаа Мао Цзе-дунда нүхэр И. Сталиной эльгээһэн амаршал телеграммые ба Хитадай коммунистическэ партини Центральна Комитеттэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гшэһэн амаршалтын телеграмм түрүү хууданууд дээрэ томилна.

ПЕКИН, октябрийн 2. (ТАСС). Суньхуа агентствын мэдээсхэнэй ёһоор, Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түрүүлэгшэ Мао Цзе-дун Хитадай арадай республикын 1-дхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ үсгэлдэр ехэ уулзалга хэбэ.

Уулзалга дээрэ 900 гаран айлшад, тэрэ тооло, арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Сун Цзин-лин, Ли Цзин-шэн ба

Чжан Лань, Гүрэнэй захиргаанай Сөвөдэй премьер Чжоу Эн-лай болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулашад, Хитадай арадай республикын армийн, флотой ба агаарай сэрэгэй хүсүнүүдэй дээдэ офицерүүд, арадай политическэ консультативна Сөвөдэй национальна Комитетдэй гшүүд, политическэ партиянуудай, нийтын органицинуудай хүтэлбэрилэгшэд, элдэб национальностнуудай түлөөлэгшэд, Арадай-

сүлөөлөгчын армийн геройнууд, дэлбэрини отличнигууд байлсха.

Тэрэшлэн СССР-һээ Хитадай арадай республикада байгаа Рошин, арадай демократини оройнуудай дипломатическэ түлэгшэд, демократическэ залуудай Бүхэлдхн федерацин гишэин, СССР-эй Профсоюзнууд Бүхэсоюзна Центральна Сөвөдэй түлөөлөгшэд, Хитадай ба галын хэлбэлэй түлөөлэгшэд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалга дээрэ 900 гаран айлшад, тэрэ тооло, арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Сун Цзин-лин, Ли Цзин-шэн ба

Чжан Лань, Гүрэнэй захиргаанай Сөвөдэй премьер Чжоу Эн-лай болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулашад, Хитадай арадай республикын армийн, флотой ба агаарай сэрэгэй хүсүнүүдэй дээдэ офицерүүд, арадай политическэ консультативна Сөвөдэй национальна Комитетдэй гшүүд, политическэ партиянуудай, нийтын органицинуудай хүтэлбэрилэгшэд, элдэб национальностнуудай түлөөлөгшэд, Арадай-

сүлөөлөгчын армийн геройнууд, дэлбэрини отличнигууд байлсха.

Тэрэшлэн СССР-һээ Хитадай арадай республикада байгаа Рошин, арадай демократини оройнуудай дипломатическэ түлэгшэд, демократическэ залуудай Бүхэлдхн федерацин гишэин, СССР-эй Профсоюзнууд Бүхэсоюзна Центральна Сөвөдэй түлөөлөгшэд, Хитадай ба галын хэлбэлэй түлөөлөгшэд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалга дээрэ 900 гаран айлшад, тэрэ тооло, арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Сун Цзин-лин, Ли Цзин-шэн ба

Чжан Лань, Гүрэнэй захиргаанай Сөвөдэй премьер Чжоу Эн-лай болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулашад, Хитадай арадай республикын армийн, флотой ба агаарай сэрэгэй хүсүнүүдэй дээдэ офицерүүд, арадай политическэ консультативна Сөвөдэй национальна Комитетдэй гшүүд, политическэ партиянуудай, нийтын органицинуудай хүтэлбэрилэгшэд, элдэб национальностнуудай түлөөлөгшэд, Арадай-

сүлөөлөгчын армийн геройнууд, дэлбэрини отличнигууд байлсха.

Тэрэшлэн СССР-һээ Хитадай арадай республикада байгаа Рошин, арадай демократини оройнуудай дипломатическэ түлэгшэд, демократическэ залуудай Бүхэлдхн федерацин гишэин, СССР-эй Профсоюзнууд Бүхэсоюзна Центральна Сөвөдэй түлөөлөгшэд, Хитадай ба галын хэлбэлэй түлөөлөгшэд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалга дээрэ 900 гаран айлшад, тэрэ тооло, арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Сун Цзин-лин, Ли Цзин-шэн ба

Чжан Лань, Гүрэнэй захиргаанай Сөвөдэй премьер Чжоу Эн-лай болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулашад, Хитадай арадай республикын армийн, флотой ба агаарай сэрэгэй хүсүнүүдэй дээдэ офицерүүд, арадай политическэ консультативна Сөвөдэй национальна Комитетдэй гшүүд, политическэ партиянуудай, нийтын органицинуудай хүтэлбэрилэгшэд, элдэб национальностнуудай түлөөлөгшэд, Арадай-

сүлөөлөгчын армийн геройнууд, дэлбэрини отличнигууд байлсха.

Тэрэшлэн СССР-һээ Хитадай арадай республикада байгаа Рошин, арадай демократини оройнуудай дипломатическэ түлэгшэд, демократическэ залуудай Бүхэлдхн федерацин гишэин, СССР-эй Профсоюзнууд Бүхэсоюзна Центральна Сөвөдэй түлөөлөгшэд, Хитадай ба галын хэлбэлэй түлөөлөгшэд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалга дээрэ 900 гаран айлшад, тэрэ тооло, арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Лю Шао-цин, Сун Цзин-лин, Ли Цзин-шэн ба

Чжан Лань, Гүрэнэй захиргаанай Сөвөдэй премьер Чжоу Эн-лай болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулашад, Хитадай арадай республикын армийн, флотой ба агаарай сэрэгэй хүсүнүүдэй дээдэ офицерүүд, арадай политическэ консультативна Сөвөдэй национальна Комитетдэй гшүүд, политическэ партиянуудай, нийтын органицинуудай хүтэлбэрилэгшэд, элдэб национальностнуудай түлөөлөгшэд, Арадай-

сүлөөлөгчын армийн геройнууд, дэлбэрини отличнигууд байлсха.

„Садай неделидэ“ эдэбхитэйгээр хабаадана

Сад тарилга хадаа шухала удхашанартай хэрэг мүн. Тэрэ болбол колхозуудай олзо долохуудые нэмээхэ, колхознигуудай баян шанга шалалтай болохо ябадалда нүүлөөлөө гадна, манай колхозно тосхонуудые ба социалистическэ городуудые гоёон шэмгэлэхэ байна.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска пленум хадаа «Дайнай һүүлэй гэдэ хуөө ажахые хүгжөөн дөгжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоол соогоо сад тарилгы нэггээхэ ба хүгжөөхэ программа хараалһан байгаа. Энэ зорилгы дүүргэхын түлөө ССР Союзай Министруудай Совет олонинтэ ажалшадые сад тарилгада үргөөр хабаадуулхын зорилгоор жэл бүри «Садай неделей» үнгэрэхэ гэжэ тогтооһон байна.

БМАССР-эй Министруудай Совет байгша оной октябрийн 1-һээ октябрийн 8 хүрээр республика дотор «Садай неделей» үнгэрэхэ тухай тогтоол баталан абаба. «Садай неделейн» зорилго хадаа колхозуудта үр жэмсэтэ молодые тариха гүрэнэй тусэбые дүүргэхэ ба дүүлэн дүүргэхэ, колхознигууд, хүдэлмэришэд ба албахагшадый усадьба шадарай газарнуудта, МТС-үүд, хунгуулинууд, больницануудай усадьбануудта үр жэмсэтэ молодые тариха ябадал болоно. Мүн тэрэшлэн городууд, хүдэлмэришэдэй посёлогууд ба колхозно тосхонуудтахи садуудые заһаха, халхи халхалха полсануудые бии болгохо, үр жэмсэтэ садуудые тойруулан хашаа хоройнуудые бариха хүдэлмэринүүдые нэгэ доро ябуулаха хэрэгтэй.

«Садай неделей» дашарамдуулан, городууд ба аймагуудта сад тариха, харууналха тушаа лекцинууд, хөөрөлдөөнүүд үнгэрэгдэхэ, выставкэнүүд эмхидхэгдэхэ байна. Тус неделей хадаа байгаалие хубилгагша агууе эрдэмт Иван Владимирович Минчуринай хургаалые пропагандалла хэрэгтэ ехэ дэбжэлтэ үгхэ ёһотой.

Минчурина хургаалые шадмаргаар хэрэглэн, Бурят-Монголой услоvido зарим колхозууд ба сад тарилгад найн амжалтануудые туйладаг байна 1949 ондо республикын үр жэмсэтэ питомнигуудһаа республикын ажалшадта үр жэмсэтэ модолой 100 мянган эшэнуудые худалдаһан ябадал хадаа манай эндэхидэй сад тарилгаар һонирхолдог байһынэ гэршэнэ. Тинхээд 1950 оной хабар манай республикын 40-өөд шахуу колхозууд шэнэ садуудые тариха ба зарим колхозууд садтайнгаа талмайе улам үргэдхэжэ, 3—5 гектар үр жэмсэтэ садтай болоһон байха юм. Жэмсэнь Би-чурын аймагай «Красное Знамя труда» колхоз17 гектар үр жэмсэтэ садтай болонхой. Энэ колхозной садовол нүхэр Петров жэл бүри үр жэмсэсэй найн ургаса суглууддаг.

Тэрэшлэн Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган», Сэлэнгын аймагай «Социализм», Заиграйн аймагай «Улан Эрхирх», Тарбагатайн аймагай Сталиной нэрэмжэтэ, Байкало-Кударын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд түд бүридөө 3—4 гектар үр жэмсэтэ садуудтай юм. Гадна, манай республика дотор сад тарилгад үнэхөөрөө

мичуринецууд олон. Тэдэнэй тооло, Баргаанай аймагһаа нүхэр Малико, Бабушкин городһоо нүхэр Черемсин, Түнхэнэй аймагһаа нүхэр Канончик, Кяхтын аймагһаа нүхэр Васильев ба бусад ороно. Эдэ нүхэд гансаһые сад тарилга бэшэ, мүн шэнжэлэгчын ехэхэн хүдэлмэри ябуулдаг, шадмаргаар формын садуудһаа гадна газар дээгүүр таран ургадаг садуудтай болонхой, томо дүртэй яблонануудые суглуудлаг байна.

Тэрэшлэн гадна, үр жэмсэтэ садһаа тон ехэ олзо долохой ородог байһынэ тэмдэглэхэ шухала. Жэмсэнь, манай үр жэмсэсэй станци болбол 1949 ондо 10 гектар сад тарихын тула 75 мянган түхэриг гаргашалһан байгаа. Тээд, энэ талмай дээрэ ургаһан үр жэмсэ худалдахадаа 146 мянган түхэриг долоо оруулан байна. Зарим модонһоо 150 килограмм яблока суглуулагдаһан байха юм.

Манай республикын услоvido үр жэмсэтэ садууд амжалтатайгаар ургуулагдажа ба тэрэшлэнэ найн ургаса хуряагдажа шадалда байһанин дээрэ дурсагдаһан баримтануудһаа эли тодоор харагдана. Тинхэнэ «Садай неделейн» турша соо республикын

бүхы колхозуудые, колхознигууд ба хүдэлмэришэдые үр жэмсэтэ садуудтай болгохо ябадал, туйлахэ гэһэн нотагуудтахи хүдөө ажахын органуудай, комсомольскэ залуунуудай ба нийтын органицинуудай дайшалхы зорилго болоно.

«Садай неделейн» үдэрүүд соо шэнэ садуудые хуулахаһаа гадна, бии байһан садуудтай хойноһоо харууналха, агротехническэ хэмжээнүүдые бөөлүүлхэ, тэрээгээр эрхэ жэлдэ үр жэмсэсэй үндэр баян ургасын тидһэ һуури байгуулаха ёһотойдби.

Сад хадаа колхозно ажахын культурна хүгжэлтэе советскэ хүнүүдэй материална ажаһан тэниглэн байдалай хүгжэлтэе гэршэлхэ гэршэнүүдэй нэгэннини мүн. Тинхэ-хадан тэрэнине улам саа-шадлаа хүгжөөхын түлөө «Садай неделейдэ» билдээр эдэбхитэйгээр хабаадаха ёһотойдби. Манай ард зон байгаалие хубилгагша агууе эрдэмтэ И. В. Мичуриний дүй дүршэл ба эрдэмдэ түшгэлэн, байгаалие өөрийгөө дураар хубилгаха аргатай.

В. Тюменцев, үр жэмсэсэй туршалтын стайчини директор.